

تخلفات ترافیکی رانندگان و عابران پیاده (عوامل و راهکارها)

تألیف و گردآوری:

راضیه امیری

سرشناسه	امیری، راضیه، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	تخلفات ترافیکی رانندگان و عابران پیاده (عوامل و راهکارها) / تالیف و گردآوری راضیه امیری.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۵۴ ص: جدول، نمودار(رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۰۰۴۶۵-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص، ۵۳ - ۵۴.
موضوع	جرایم ترافیک
موضوع	جرایم ترافیک -- ایران
موضوع	رانندگی -- ایران -- حوادث
موضوع	عابران پیاده
موضوع	عابران پیاده -- ایران
رده بندی کنگره	HV۶۴۲۵
رده بندی دیویی	۳۶۳/۳۲۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۶۳۶۷۶
وضعیت رکورد	فیبا
Traffic violations	
Traffic violations -- Iran	
Traffic accidents -- Iran	
Pedestrians	
Pedestrians -- Iran	

www.ketab.ir
ارشدان
 مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

تخلفات ترافیکی رانندگان و عابران پیاده (عوامل و راهکارها)

راضیه امیری

آموزشی تالیفی ارشدان

اول

اول ۱۴۰۰

www.irantypist.com

www.irantypist.com

۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۰۰۴۶۵-۹

۱۰۰۰

www.arshadan.com

www.arshadan.net

۰۲۱۴۷۶۲۵۵

۳۵۰۰۰ تومان

■ نام کتاب:

■ تالیف و گردآوری:

■ ناشر:

■ ویرایش:

■ نوبت چاپ:

■ حروفچینی و صفحه آرایی:

■ طراحی و گرافیکست:

■ شابک:

■ شمارگان:

■ مرکز خرید آنلاین:

■ مرکز بحث و توزیع:

■ قیمت:

پیشگفتار ناشر:

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
اکنون که بد چشم عقل در می نگریم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای داناتی بی‌همتا، ای بخشنده‌ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی‌نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشد و آن عنایت را بد بازگونه از دست دهد، در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می‌شود، از این بابت خوشحالیم که می‌توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
۱۴	ضرورت توجه به وضعیت ترافیک
۱۵	دارخجده حمل و نقل و ترافیک
۱۶	ترافیک چیست؟
۱۹	انسان در نقش تابر
۱۹	بخش
۲۰	بخش ثابت نشده
۲۰	عوامل بخش ترافیکی
۲۱	نظریه همبستگی افترقی
۲۲	نظریه کنترل اجتماعی
۲۳	نظریه سبب‌اندکی فرهنگی
۲۴	نظریه پنجره شکسته
۲۶	نظریه سرمایه‌ی اجتماعی
۲۶	مفهوم سرمایه‌ی اجتماع
۲۸	اجرای سرمایه اجتماعی
۲۹	ابعاد سرمایه اجتماع
۳۰	نظریه برداران سرمایه اجتماعی
۳۳	عناصر و مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی
۳۶	نظریه عمل متطبی
۳۷	تأثیر نگرش بر رفتار

مقدمه

تخلفات ترافیکی همواره مهم‌ترین عامل بروز مشکلات، معضلات و سوانح ترافیکی می‌باشد که بسته به بافت فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و جغرافیایی جوامع، میزان و نوع آن متفاوت خواهد بود. حسب گزارش سازمان بهداشت جهانی، صدمات ناشی از ترافیک جاده‌ای، یک چالش مهم ولی مورد غفلت واقع شده در سلامت عمومی است که برای پیشگیری از آن‌ها به تلاش‌های مداوم و متمرکز نیاز است. ترافیک اساساً دارای سه جزء اصلی انسان، وسیله نقلیه و جاده است و نارسایی هر کدام، می‌تواند منجر به اختلال و ناهنجاری گردد اما عامل انسانی در قالب راننده یا عابر پیاده، نقش مهم‌تری دارد، چراکه عامل انسانی هم می‌تواند با مسئولیت‌پذیری، نارسایی‌های وسیله نقلیه و جاده را مرتفع کند و هم با بی‌مسئولیتی، مزایای وسیله نقلیه و جاده را خنثی نماید. به همین دلیل نقش عامل انسانی در مسائل و مشکلات ترافیکی تا ۹۰ درصد نیز برآورد شده است. مهم‌ترین عامل بروز ۹۰ تا ۹۵ درصد از سوانح رانندگی عامل انسانی است. تخلف رانندگی به‌عنوان یک رفتار انحرافی که طی آن قوانین و مقررات رانندگی توسط رانندگان، نقض می‌شود تنها یک جنبه از تخلف ترافیکی است و عابران پیاده نیز به‌عنوان بخش دیگر عوامل انسانی نقش چشمگیری در تخلفات ترافیکی ایفا می‌کنند؛ درحالی‌که در بحث مربوط به سوانح ترافیکی از قوانین ترافیکی همواره تخلفات رانندگان مورد توجه و تأکید بوده و اغلب نقش عابر پیاده در بروز این رویدادها مورد غفلت واقع شده است. بخش زیادی از تحقیقات در حوزه ترافیک، معطوف به تبیین رفتارهای ترافیکی عامل انسانی بوده است. در نتیجه‌ی نقض قوانین ترافیکی خسارات جانی، مالی و روانی بسیار زیادی به جوامع تحمیل می‌شود.

تخلفات ترافیکی به‌عنوان یک حوزه بین‌رشته‌ای مورد توجه علوم پزشکی، حمل‌ونقل، مهندسی ترافیک، روانشناسی و جامعه‌شناسی قرار گرفته است. تخلفات ترافیکی در حوزه جامعه‌شناسی را می‌توان به‌عنوان یک رفتار انحرافی، که طی آن قواعد و قوانین راهنمایی و رانندگی نقض می‌شود.

بی‌توجهی به قوانین و مقررات ترافیکی یکی از مسائل اجتماعی مهم در تمام جوامع است چراکه به‌طور گسترده باعث اتلاف انرژی، اتلاف وقت، آلودگی زیست‌محیطی، ناراحتی‌های روانی، تصادفات، مرکومیر و خسارت‌های مالی و مادی می‌شود. بر اساس گزارش سازمان

بهداشت جهانی (WHO, 2009) در نتیجه‌ی تخلفات ترافیکی، سالانه ۱/۲ میلیون نفر در سراسر جهان جان خود را از دست می‌دهند، بیش از ۵۰ میلیون نفر مصدوم و مجروح می‌شوند، بیش از ۵۱۸ میلیارد دلار خسارت مادی به بار می‌آید و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ رقم مرگ‌ومیر حوادث ترافیکی، به بیش از ۲/۴ میلیون نفر افزایش یابد که بخش قابل توجهی از آنان، عابرین پیاده خواهند بود. ضرر و زیان ناشی از تصادفات که تنها یکی از پیامدهای تخلفات ترافیکی می‌باشد سالانه ۱/۳ درصد از تولید ناخالص ملی کشورهای در حال توسعه را هدر می‌دهد.

تراژدی حوادث جاده‌ای در ایران وخیم‌تر از سایر مناطق دنیاست، درحالی‌که میزان مرگ‌ومیر ناشی از این حوادث در سال ۲۰۰۰ میلادی در جهان و منطقه‌ی مدیترانه شرقی به ترتیب ۶/۲ و ۹/۱ در هر صد هزار نفر بوده است، این شاخص در ایران به ۲۰ در هر هزار نفر می‌رسد. روزانه در ایران هزار و ششصد سال عمر به دلیل حوادث فوق از دست می‌رود، و مجموعه هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از این حوادث، شامل هزینه‌ی درمان مصدومان، هزینه‌ی نگهداری معلولان و توان بخشی آن‌ها، هزینه‌ی از دست رفتن نیروی کار، هزینه‌ی معضلات ناشی از بی‌سرپرستی خانواده‌ها و دیگر هزینه‌ها در حدود هزار میلیارد تومان در سال برآورد شده است. به نقل از خبرگزاری تحلیلی فردا نیوز و همچنین خبرگزاری تن نیوز در اثر سوانح ترافیکی سالانه ۲۰ میلیون دلار خسارت به کشور ایران وارد می‌شود که طبق آمارهای اعلام شده توسط وزارت کشور و پلیس راهمایی و رانندگی این رقم برای ایران ۴ درصد از تولید ناخالص ملی برآورد شده است و به عقیده برخی از کارشناسان اگر خسارت‌های معنوی و ارزش حال فرصت‌های از دست رفته مربوط به افراد فوت شده و مجروحان حادثه به آن اضافه شود رقم خسارت تصادفات جاده‌ای نزدیک به ۸ تا ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور است. همچنین حسب گزارش‌های ناجا، میزان خسارت تصادفات در ایران معادل ۳۳ سال بودجه راهداری کشور و ایجاد دو میلیون فرصت شغلی برای جوانان است.

حسب آمار سازمان پزشکی قانونی کشور در سال ۱۳۸۱ در حدود ۱۶۰ نفر در نتیجه‌ی تصادفات کشته و در حدود ۱۰۰۰ نفر معلول و مصدوم شده‌اند (سازمان پزشکی قانونی، ۱۳۸۲). در سال ۲۰۰۵ نرخ قربانیان حوادث رانندگی ایران به ازای هر صد هزار نفر جمعیت (۴۰ نفر) از نرخ‌های آسیا (۱۴ نفر)، اروپا (۱۸/۱ نفر) و دنیا (۱۷/۹ نفر) به مراتب بالاتر است.